Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 10

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-8

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 1

Ғылыми-технологиялық прогрестің адамзатқа әсері

Заман... Заман қарыштап қалыпсыз қарқында дамуда. Өткенге көз жүгіртіп қарасақ, бұл білім және ғылымның туындысы анық. Өткен жылдардан бүгінгі ғасыр асып, бүгінгі заманнан келесі заман асады. Заманмен бірге адамзат та дамуда. Әлде, сонда да, заман адамзатпен бірге дамуда ма?

Мен жиырма бірінші ғасыр, ғылыми-технологиялар заманының тұлғасы, бұл заманның тұлғасымын. Қазір технологиясыз тұрмысты көру, білімсіз қолымен ісін жету үшін, күнде өріп өмір сүру тіпті мүмкін емес. Осы білімнің арқасында 21 ғасыр адамдары түрлі ыңғайлы технологиялар арасында өмір сүруде. Біздің күнделікті шаруаларды, жұмыс істеп, тіпті жұмысқа барудың өзін технологияларсыз істей алмаймыз. Сонда, бұл жердің өзінде ғылыми-технологиялардың адамзатқа деген әсерін көруге болады. Бірақ бұл прогрестің адамзатқа әсерін толық айта кету үшін оның пайдасы және зиянды жақтарына тоқталу керек деп санаймын.

Пайдалы жағы жайлы айтсам, бұл әлбетте - өмір сүру ыңғайлылығы. Әлемнің көп бөлігіндегі жұмысты технологиялар атқарады. Тіпті бір техникалық құрал бірнеше функцияны іс бола алады. Мысалы, ұялы телефон. Ол арқылы есептеуге, алыс жерден хабарласуға, түр-түрлі ақпаратты білуге, суреттерді сақтауға, картаны көруге болады. Айта берсек, функция тізімдері таусылса бермек. Ал, бұл, жалғастыра кетсек, бір-ақ технологияның істей алатын функциялары. Технологиялар арқылы, қазір, дәмді тамақтана аламыз, техника өзі жасап береді. Түрлі заводтарда да оларсыз күн жоқ. Транспорт түрлерінің өзі бөлек.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 10

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-кл-8

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 2

Ертеректе ұшатын кілемді армандаған болатын, ата-бабаларымыз. Қазір бірінші жерден екінші жерге ұшу түрдегі таңдай-ға айналған.

Ғылым-технология күннен-күнге дамуда. Адамзат алдағы уақытта виртуалды көзілдірік арқылы 3D форматтағы виртуалды саяхаттарды бабындай алу, дүние жүзін кезу, мектептегі сабақты виртуалды көзілдірікпен сабақ үйрету, көрсету сияқты ойларды алға қойып отыр. Қазір біз үшін бұл мүмкін емес болып көрінуі мүмкін. Алайда келешекте бұл әбден мүмкін. Өткен ғасырларда өмір сүрген ата-бабаларымыз қазіргі технология жетістіктеріне әлі сене алмай жүр. Сол сияқты біз де сене алмаймыз. Бұл – заман дамуы.

Ал бұл қарқында жетілдіріліп келе жатқан прогрестің адамзатқа кері әсері тайып тоқтала кетсем, бұл – адамзаттың өз алдында пайда болған ортаның ластануы басталды. Мұны да бұл технологиялардың біздің өмірімізде көбеюінен, тіпті үйден шығу қажеттігі болмай қалды. Азық-түлікті, киім-кешекті алмаңыз келетін затты онлайн дүкен арқылы ала аламыз. Міне, соның себебінен табиғат ластана, таза ауа шығатын ағаштар саны өте аз. Сондай-ақ басқа адаммен бетпе-бет жүздесудің өзі қазір ауылдағы мәселе. Бұның салдарынан қазіргі таңда болмақ үшін тайып болып өсіп келе жатыр. Бұлай жалғаса берсе, болашақтағы ластану қарқынын үдейтеді. Сонда болашақта біздің адам жұмыстардан айырылып, роботқа айналуымызға не кетпек?

Жалпы, осы эсседе, ғылыми-технологиялық прогрестің адамзатқа пайдасы да, залалы да бола алатынын көрдік.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя ____ Класс 10

Облысы / Область ____ Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-кв-8

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 3

Бұл ұшқыны өмірдің оты не бола алатынын да болжадым. Эссемді қорытындылай келе, алдыңғы кіріспе бөлімде қойылған сұрағыма жауабын тапқаныма сенімді екенімді айта аламын. Мен үшін заман адамзатпен дамуда. Адамзат өзі дамыған сайын, айналасын да дамытады. Соның арқасында заман да дамып, өзгереді. Тек, бұл даму адамзаттың өзін кері жүрін жасамаса болғаны!. Осымен эссемді аяқтағым келеді!

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя .... Класс 11

Облысы / Область .... Предмет қазақ тілімен әдебиет

АКМ АКМ АКМ **2-028-kl-13** АКМ АКМ АКМ

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 1

Ұлттың салт-дәстүрлердің танымы

Қазақ халқы ерте кезден салт-дәстүр, ұлттық құндылық пен қазақ халқына тән ерекшеліктерді балаларына сіңіріп, дәріптеп, қастерлеген. Ата-баба салтынан сақталып келе жатқан үрдісті үзбей, керісінше кейінгі ұрпаққа жеткізіп, оларына құйып отырған. Осылайша, ғасырлар бойы, ұрпақтан-ұрпаққа мұра ретінде қалып отырған. Бұндай керемет бізбен барлық ұлттарда кездеспеген. Жарты жолдан үзіліп, не болмаса мүлдем құрымаған. Сол себепті де салт-дәстүрге салғырт қарау, менің ойымша дұрыс емес.

Мен - Қазақстан азаматшасымын. Осы елде туылып, ес жиған, кіндік қаным тамып, барлық салт пен дәстүрлерді бойыма сіңірген, нағыз қазақ баласымын. Кішкентай кезімнен, әжемнің қолында өскендіктен, ол кісі құлағыма қазақ халқының ауыз әдебиетін құйып, толтырып тастаған (болар). Оның үстіне, ата-анамның бала кезімнен айтып келе жатқан, туған елінің дәстүрі, өмір сүру салты, бала жеткен құндылықтары. Осы нәрселерді естіп өскен мен, бала тәрбиесінде, ұлттық өнер мен салтынан да, қымбат дәстүрлеріміз, үлкен маңызға ие екенін айта аламын.

Айтып өткенімдей, „қазақ" халқы ұлт мұрасын қатты бағалап, қорғайды. Бұндай қазына іспеттес, құндылықтарымыздың саны аз емес. Ал солардың ішінде, маған жақыны, ең ұнайтыны - тұсаукесер дәстүрі. Неге десеңіздер, бұл дәстүрдің тәрбиелік мәні мен адам өмірінің басы, маңызды бөлігі, байланысты. Әдетте, сәби туылып, жүруге әрекет етіп нағыз өмірін бастап, еңбектеуін қойған сәтінен осы дәстүрді жасайды. Баланың аяғына түрлі-түсті жіппен байланған, ала бауды байлап, ақ матамен тәй-тәй басқызады. Бұндағы

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 11

Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-022-КЛ-13

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 2

тәрбиелік мән, бала өскенде, әкесінің ала жібін аттамасын деген мақсатта. Ақ матамен кесу, қолының ашық, ақ болуын қалыдап, соны орындауын тілейді. Содан соң, баланың алдына, түрлі құнды заттар қойып қояды. Мысалы, ақша-дәулеттің иесі болуы, домбыра-өнерге жақын болуы, ақша-дәулеттілік пен доп - спортшы боларын болжаған. Тұсауы кесілген соң, қай затты аламын десе, өз еркінде. Қайта, соның арқасында, отбасы мүшелері, баланың қай бағытқа бейім болатынын біліп болады. Бұл дәстүрдің тағы бір ерекшелігі, тұсауын кім кесе, сол адамға ұқсап, қарап өсуі. Әрине, бұл ырым болып саналғандықтан, көбісі оны біледі. Алайда оның мағынасында ұқсап кетіп жатқандар аз емес. Міне, сондықтан да, бұл дәстүрді орындауда кісі таңдамай, тұсаукесер адамды, біраз ойланып, шешеді екен. Осы орайда мен өз пікірімді қоса кетсем, бұл ырым ұмытылмай, қорғаудың қажеті жоқ. Қалай жүріп-тұруы, тұсауын-ды кескен адамға емес, тікелей өзіне байланысты деп ойлаймын. Не десеміз, дәстүрдің аты дәстүр, қалай бар, солай қабылдағанымыз дұрыс та секілді.

Қарап отырсақ, мысал ретінде келтірілген бір ғана дәстүрде, санамыздың көп ой-толғауына мен тәрбиелік түйіні мол, үлкен құндылық жатыр. Ал қазақ халқында, бұндай дәстүрлердің саны өте көп. Бұл біздің рухани қазынамыздың мол екендігін дәлелдейді. Салыстырмалы түрде Еуропа елдерінен АҚШ мемлекетін алайық. Американдықтарда көбінде "дәстүр" деген түсінік жоқ. Дәлірек айтқанда, біз оларды рухани кедей халықтарға жатқыза аламыз. Алайда, олардың өзінше бөлек өмір сүру салты бар. Осы тұста, „Әр үйдің салты басқа, иттері қара қасқа" деп айтуға болады. Бірақ та, әрбір ұлттың өзіндік, өзіне тән дәстүрі-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік   Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя   Класс 11

Облысы / Область   Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-ТС-13

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

нің баласын деп сенді. Не десек те ұлт боп қалыптасқаннан бері, жеке дара мемлекет болған соң, ұрпаққа қалдырар рухани байлығымыз болуы маңызды бөлімдердің бірі сияқты.

Қорыта келе айтарым, ұлттың салт-дәстүрі, тұтастай бір мемлекеттің болашағының тарихы, оның болуына, белгілі бір рөл ойнайтын құндылығы. Ұлттың келешегі үшін, осы салт-дәстүрлерімізді алға қарай жетелеу, біздердің ең бірінші мақсатымыз. Сондықтан да, тағылымы мол, рухани бай, бүкіл әлем ұнататын ел болуымыз үшін, әрбір мұрамыз бен мұраларды сақтап, қадірлеуіміз қажет. Соңында, жүректен шыққан тілек әбізімді, мына өлең жолдарымен аяқтағым келеді.

Қадірлейік бабалардың дәстүрін,
Құрметтейікші оны тек бұл, бүгіндердің
Ұлтымыздың қасиетті бұл байлығын,
Дәріптейік, сақтап өтем мәңгі күн!

Ұлтымыздың, салт пен дәстүр тағылымын,
Жүрегімен ұлайтұғын жалғызын
Арманым, елдің болу салтын
Ардақтап биік болсын ұлт тұғыры!

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 11

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-К1-4

Парақ / Страница № 1

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Халықтың салт-дәстүрлердің маңызы

Қазақ халқында сан ғасырлардан бері келе жатқан ең құнды мұрасы ол бай-лығымыз, яғни салт-дәстүрлеріміз қазіргі күнге дейін әйгілі қазақтың жүрегінде мәңгі бір орында ол Қазақ деген қасиетті халықпен басталған-ақ, мәдениетінің өзінің бастауын алады. Сол уақыттан бері келе жатқан әдет-ғұрыптар, салт-дәстүрлер әлі де өздерінің маңыздылығын жоғалтқан емес және жоғалтпайды да, себебі ол біздің бізді [illegible] құндылығымыз.

Халықтың салт-дәстүрлерінің тәрбие-[illegible] жоғары болады емес пе [illegible] бір [illegible] қазақ деген ұлттың [illegible] сол бір мәдениеттің [illegible] салт-дәстүрлері [illegible] жаңа [illegible] [illegible] [illegible] бірдей [illegible] [illegible] қазақ [illegible] тіл [illegible] [illegible]

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ ДАРЫН РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя .... Класс 11

Облысы / Область .... Предмет Қазақ тілінен

2-028-К1-4

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника — Парақ / Страница № 2

қатты тыңдауымызды да, білімі туралы жанымызды тұрлаудыңнан болар, бір ғана тілді сайлау, бір ғана мәдениетті ұстану шынында солар, бірақ өзге тілдің түрі бар ол тілінде құрметтеп, деген-[illegible] қандай анада туған жанымызды қабылметтен ол ата-бабаларымыздан қалған ау шын байлығын сақтап жүруміз керек!

Заман-дамуымызда елдің [illegible] болмағанда қазақшылықты айдана кереғеде, мәдени ой-өрісімізді дамыта-[illegible] айтар [illegible]-тұрмысы өзіндік бір [illegible] болар, тіпті сол [illegible] бірі сақтаймыз, бүгінгі [illegible] біздің тарихымыздың [illegible] [illegible] [illegible] бізде [illegible]

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ [illegible]

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя .... Класс 9

Облысы / Область .... Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-КL-2

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника — Парақ / Страница № 1

Жалынды жастар - жарқын болашақ

Жастардың жарқын болашақ екеніне күмәнім жоқ. „Мен жастарға сенемін" деген қазақ ақынының (сөз) сол кездегі өлең жолдарынан-ақ сол кездегі болашақ жастардың маңызы зор екенін, оларға деген сенім артқанын түсіне аламыз. Қазіргі жастардың жаңа Қазақстанға қосып жатқан үлесі аз деуге келмейді. Біреуі елдің көркеюіне дүйім үлес қосып жатса, біреуінің әлемге аты шығып жатыр. Қысқасын айтқанда, бір-бірінен асып түсіп жатқандар көп. 2019 жыл „Жастар жылы" болғанын бәріміз білетін шығармыз, ал жастар жылы бізге не берді деп ойлаймын?

Менің ойымша, жастар жылының бір жылда сол кездегі және қазіргі жаңа Қазақстанға сіңірген еңбектері аз болмады, онымен қоса еліміздің елімізге қосқан үлесі елеусіз қалмағаны да анық. 2019 жылдың „Жастар жылы" деп сайланғанында көп көпшілік адамдардың жиі айтатын сөзіне айналған: „Қойшы сол жастар жылын, түкке де пайдасы жоқ, одан да бір өзекті мәселемен айналыссақ қайтеді?" (Мысалы) Мен мұндай пікірмен келіспеймін, келісім де келмейді. Менімше, 2019 жылы сайланған жастар жылының сол кездегі Қазақстанға да, қазіргі десеңіздер осы „Жаңа Қазақстанға" да әсері үлесі (жетерлік) (Оған келтірер менің дәлелім) олар ойлағаннан да жетерлік болды деп санаймын. Оған келтірер менің дәлелім: ең бірінші кезекте жастардың алдағы елімізге келтірген жүлделер алуы, мысалы айтар болсам: әзіл-сықақ театрларының бой көтеруі. Бұл жастар жылынан кейінгі көрінген жастардың ашылуының бірден-бір нәтижесі деп көремін. Көптеген іс-шараларға

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік | Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Класс 9

Облысы / Область

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті.

2-028-кl-2

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 2

қалаған, түрдегі орын иеленулері және олардың жеке тұлға ретінде өсіп жетілуі. Бұл тұрғыда мен мысал ретінде тағы да шығармашылық жақтан „Жайдарманды" (айтыс) қосқым келеді. Жайдарман – жалынды жастар ортасы. Бұл жақта жастар саналық әзіл ойнап келуін және менің ойымша бұл да жастар жалынының арқасында. Жастардың түрдегі орындарды иеленуі, олардың жеке тұлға ретінде өсуіне, сонамен қоса Қазақстанымыздың өркендеуіне үлкен үлестер қосып жатыр деген ойдамын.

Қорытындылай келе, біздің елдің жарқын болашағы жалынды жастар екеніне еш күмәнім жоқ. Арыстандай айбатты жастарымыздың ұрпағы қолдауға дайынмын және олардың елімізді тек оң биікке ғана жетелейді деп үміттенемін. Тек алға!

Жалынды жастар, қайратты жастар,
Кім болса да о болсын...
Көрсетер сізді, көркетер бізді
Тек қана сол биікке!

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 10

Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-кл-14

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 1

Эссе

"Ғылыми-технологиялық прогрестің адамзатқа әсері"

Қазіргі заманға сай ғылыми технологиялардың маңызы өте зор екенін байқауға болады. Күннен күнге адам баласы дамый берген сайын жаңа инновациялық технологиялар жарық көруде. Жаңа технологиялардың біздің өміріміздегі көмекшіміздеп айтсада болады. Себебі сол технологиялардың бірін күнделікті өмірде қолданып жүрміз яғни ұялы телефондар. Адам қазіргі кезде телефонсыз өмір сүре алмайды. Мысал ретінде келтіретін болсам егер сіз ұялы телефоныңызды үйде ұмытып кететін болсаңыз, қаншалықты байланысты екенін түсінесіз. Себебі барлық ақпараттар сақталған.

Негізі адамзат өміріне жеткен технологиялардың пайдасы да, керісінше зияны да бар. Күннен күнге технологии дамый берген сайын адамның қолы ұзарған мен, кейбір робот технологиялар адамды алмастыра алмайды. Көптеген жұмыстарды технологиялар орындауда бірақ түбінде адамның ұқыпты жете алмайды себебі сол технологияны адамның өзі жасағанын ешқашан өзіне ұқсас адамды жасай алмайды. Бағана жазып кеткендей адам өміріне технологияның септігін тигізуі жаман яғни зиянды тұстары және пайдалы тұстары бар.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Класс 10

Облысы / Область

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-14

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 2

Сол екі жағдайды біртіндеп түсіндіріп жазып кетсем.

Адам өмірі (пайда) технологиялардың пайдасы.
Біздің күнделікті өмірдегі әрбір қимылымыз технологияға байланысты. Қазіргі өмірде барлығын аймағын телефон арқылы жауға болады. Бұл біз үшін пайдалы және көп уақытты үнемдейді.

Зиянды жағы туралы айтатын болсам. Біз, барлығымыз технологияға тәуелдіміз. Кезінде ата-аналарымыздың заманына олардың балалық шағына көз жүгіртіп кетсек. Кезінде технологиялар жоқ кезде балалар далада таңнан кешке дейін ойнап жүрді. Үсті бастары шаң-шаң, ауыр салып көшеде ойнап жүрген. Қазіргі балаларға ұялы телефонды беріп қойса болды күндері ойын ойнаумен өтеді. Тағы бір айта кететін жайт технологияның пайдасы бар болғанымен денсаулыққа зияны өте көп аз қозғалыс жасағанның себебінен, күндіз түні телефонға телміріп қараудың себебінен денсаулықтың нашарлауы әбден шықты.

Қорытынды айта келетін болсақ технологияны пайдаланғанда оны біраз шамасына сай. Адамның бақыты байлығы денсаулық.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Класс 11

Облысы / Область

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-9

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 1

1) Ұлттық салт-дәстүрлердің тағылымы

Әр елдің өзіндік ерекшелігі, өзіндік айқын бейнелері болады. Мәдениетпен жеке салттары, басқалардан бөлек нұрландырады. Өзіңіз білетіндей біздің елдің салттары тіптен көп, керегі де керек емесі де жетіп артылады. Әлі де біз зерттеп бітпеген ежелгі дәстүрлер аз емес. Бұл дәстүрлер бізге не берді, қайдануға, әрі қарай дамытуға жарамды ма?

Қазақ халқының сан түрлі дәстүрлерін саусақпен санап болмассың. "Атадан мал қалғанша тал қалсын" деген мақал бар емес пе, ата-бабамыздан бізге қалдырған сыйлығын әлі де зерттеп жатырмыз. Осы жақында әлеуметтік желіде көптің көзіне түскен ескі "Мәһр" атты дәстүр бәріңізге таныс болар. Қарап тұрсаң қыз баланың болашағы үшін жақсы дүние, алайда XXI ғасыр үшін керек деп айта алмаспын. Оның себебі, жас қыздарымыз ойына келгенді сұрап өздерінде, өзгесінде қолайсыз жағдайға қалдыруда. Болып жатқан дүниелерге көзің түсіп отырып тіптен осы дәстүрді жойып жібергің келеді. Қарап тұрсаңыз бұл дәстүрлердің орнын "Қалың мал", "Ана сүті", "Қыз жасау" секілді басқа жағдайлар баса алады. Қазіргі уақытта дамыту керек дәстүрлер деп қарттарға, шаңыраққа, балаларға қатыстыларын атап айтуға болады.

Мен, өз ойымды қорытындылай келе, барлық дәстүр жаман демеймін, бірақ, әрі қарай дамытуға, қолдауға келмейтін дәстүрлер бар екенін жасырмаймын. Әрине, ақша, байлық, үлкен той, сан-алуан салт-дәстүрлер еліміздің көркем түрлері болар, алайда "алтын көрсе періште жолдан таяды" дегендей, жаңа заманда, әркім өзі үшін жау-ғыртқан ескі дәстүрлердің қажеті шамалы.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя ...... Класс 10

Облысы / Область ...... Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-к1-7

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника — Парақ / Страница № 1

Ғылыми-технологиялық прогрестің адамзатқа әсері

Қазіргі кезде адамзат үлкен прогресс үстінде. Күн сайын жаңадан ашылып жатқан жаңалықтар адамзаттың дамуына үлкен үлес қосады. Ал ғылыми-технологиялық прогреске кемтін баға айтатын нәрсе көп.

Біріншіден, ғылыми-технологиялық ашылулар адамдардың өмірін жеңілдетіп, олардың күнделікті жасайтын шаруаларын тындыруға көмектеседі. Мысалы, шаңсорғыш машиналары, кір жуғыш және ыдыс жуғыш машиналар, үтік тағы да басқалары. Сонымен қатар, смартфон, компьютер, ноутбук және басқа да гаджеттер жатады. Шексіз интернет желісінде қалаған нәрсеңді көріп, іздей аласың.

Екіншіден, ғылыми-технологиялық прогрестің ең үлкен ашылуларына менің таң қосым кешті – „виртуалды әлем". Адамның қайдан да келмейді деушісі. Мені қатты таңғалдырғаны – 3D көзілдірік, құлаққаптар арқылы өзіңді басқа әлемде отырғандай сезіну. Бұның бәрі адамзаттың іске асырған ғылыми-технологиялық прогресі. Менің ойымша, ғылыми-технологиялық прогресс адамзатқа тек оң әсер беріп қоймай, теріс әсер береді. Көпшілігі осындай керемет мүмкіндіктерді дұрыс пайдалана алмайды, адасады. Адамзаттың дамуына деп ойлап табылған нәрселерді, керісінше өзінің соңына қолданады. Мысалы, күні бойы гаджет ойнағанында теріс бағытқа түсіп кетуін және денсаулығының нашарлауына әкеп соғады. Бірақ, жастардың интернет желісіне тәуелді болуы, адамзаттың болашағы үшін қаупті. Менің байқауым бойынша ғылыми-технологиялық прогресс сонымен қатар мүмкіндігі шектелген адамдар үшін де тигізген пайдасы мол.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ «ДАРЫН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРЫН

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 10

Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-к1-7

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 2

Нерв системасын басқару арқылы түрлі протездер науқас адамдардың жетіспейтін мүшесін толықтыра алады. Сонымен қатар заманауи оталарда пайдаланатын лазер құрылғылары көп адамдарға жаңа үміт пен өмір сыйлайды. Мысал маған. Мен туылғаннан бастап көзім нашар көреді. Балалықта менің мақсатым лазерлі ота жасату. Бұның бәрі ғылыми-техникалық прогрестің арқасында. Шынын айтсақ, медицинаны ғылыми-техникалық прогрессіз елестете де алмаймыз. Бәрі бір-бірімен тығыз байланысқан.

Қорытындылай келе, ғылыми-техникалық прогресс адамзаттың дамуына үлкен үлес қосты. Адамдардың қаншама кемшілігі, ойлапта шығарылмаған нәрселерді шығарып жатыр. Оның әлі бұл прогресс тоқтай қойған жоқ деп ойлаймын.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ «ДАРЫН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 9

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-кl-11

Парақ / Страница № 1

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

„Жаңашыл жастар - жарқын болашақ!"

Бұрынғы заманда бір мәселе біліммен шешілсе, қазіргі заманда керісінше білім, ақыл-ойым шешіледі. „Бүгін біліктіліктің заманы бола, қазір білімнің заманы" деп бекер айтпаған. Бұл технологияның ғасыры; адамның оқуға, өзін жетілдіруге деген көп мүмкіндіктері бар. Кез-келген адам ғаламтордан керек ақпарат, мағлұматын тез таба алады. (~~Ұялы~~) Кезінкшы, не сүйетін өткерімен де айналыса алады. Себебі, бұл заман оқу мен біліммен баға жетпейтін қажет ететін заман. ~~Қазіргі ұрпақтар, жастар~~

Қазіргі ұрпақтар, жастар білім арқылы, көптеген таңсоқтықтарды жасап шығаруға деген мүмкіндіктер (~~[illegible]~~) аз да емес. Ең сұранысы көп, нақтылығы мол — „IT" мамандығын дейді. Мектеп түлектері мен жастар осы саланы терең оқып, бағдарламашылардың жаңаруына ~~(жаңа сан шығаруды)~~ деген бір үлкен қадамы ~~[illegible]~~ басып еді. Ғалымдар неше түрлі робот түрлерін жасауда, ойлап шығарған жобаларын іске қаратып, құрастыруда. Соның да адам бойындағы кішкентай бір ішінің өзі, осындай жетістіктерге жеткізгені үшін, таңқалдырады.

„Білімді бірді жығар, білімді мыңды жығар" деген ата сөзіміз осы заманымен тікелей байланысты тұр. Қазіргі технологиямен ойлану, миды сақтауға жаттығатын дүние. Ол кездері (~~[illegible]~~) адамдар тек өз күшіне сенуі керек, осы замандағы адам өз білімін ішін, талантын оқуы керек!

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ „ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік | Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя .... Класс 9

Облысы / Область .... Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

AKM AKM AKM **2-028-kl-11** AKM AKM AKM

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника | Парақ / Страница № 2

Тек білімді жастар ғана, елдің жақсаруына көп үлес қоса алады. Тек ізденіс, талпынған жастар ғана болашаққа есік аша алады. Еліміздің көркеюіне, тек қазіргі жастар ғана қол ұшын бере алады. (Сондықтан қазіргі жастарға а)

Сондықтан қазіргі жастарға айтарым, тек оқу және білім алу – біздің өміріміздің басты міндеті. Бар мүмкіндіктерді пайдаланып, алдыға ұмтылу керек. Ал біздің басты мақсатымыз – ұрпағымызға сапалы білім беріп, еліміздің жарқын болашағының болуы. Технологияны одан әрі дамытып, көп жетістіктерге жетуіміз. Бұл үлкен абырой, бұл үлкен борыш! Сондықтан да, осының бәрі тек біздің қолымызда! Болашаққа деген өз қол ұшыңды қос! Тек жастарға сенемін! 265 сөз.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя ____ Класс 9

Облысы / Область ____ Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-к1-12

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 1

Эссе „еркін тақырып"

„Тәуелсіздік – ата-бабамыздың сан жылғы арманы"

Тәуелсіздік – ата-бабамыздың сан жылғы арманы. Осыншама уақыт бойы ата-бабамыз тәуелсіздік алуға ұмтылған. Қаншама тер, қаншама қан-төгіс... Бұның барлығы біздің баламалығымыз жарқын, әрі бақытты өмір сүруіміз үшін.

Тәуелсіздік алмас бұрын, еліміздің жағдайы мүлдем басқаша еді.. Ал, қазіргі таңда „Тәуелсіздікті" жыл сайын тойлайтын уақытқа да жеттік. Жыл сайын, мұғалімдеріміз „Тәуелсіздік" туралы сынып сағатын өткізетін еді. Тәуелсіздік туралы тақырып жатқан кезде, сынып жетекшіміз, „Тәуелсіздікті" қалай алғанын, басынан қандай қиындықтар өткенін, қандай жерлен және қандай еңбекпен келгенін әңгімелеп береді. Дүкендерде тауар болмай, тіпті аштық кезі болғаны да анық. Әр кезде, „Тәуелсіздік" туралы естігенде, апайымның мына сөздері есіме түсіп, кете береді:

„Ол кезде, студент болған кезім ғой. Әлі жас болдық, бірақ бізді оқудан шығарамыз деп қорқытатын еді. Амал жоқ, оқуда оқып жүрген жастар, тәуелсіздікті алу үшін, біраз қиындықтарға тап болдық." Осы оқиғаны баяндаған кезде, көзіне жас тұып кетті.

Тәуелсіздік алар кезде, біздің елімізге шешімді дұрыс қабылдай алатын, жауапкершілігі бар адам керек болды. Қазақстанның тұңғыш президенті: Н.Ә Назарбаев болды.

Бір кітапта ма, мақалада ма, қателеспесем „Біз жастарға сенеміз" деген сөйлемді көрдім. Бұл сөйлемнен кейін, біраз ойланып қалдым. Ата-бабаларымыз бізге бақытты балалық-шақ сыйлады, бізге тамаша өмірді көрсетті! Олардың арқасында біз ешкімге тәуелді болмадық. Сондықтан да біз жастар ата-бабаларымыздың үмітін ақтап

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 9

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-12

Парақ / Страница № 2

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

«Қазақстан жері» көркейтіп, елімізді мақтан тұтуымыз қажет. Біраз жылдар бойы олар тәуелсіздікті аңсады. Әрине де ата-бабаларымызға мың да бір алғыс білдіреміз!!

Бірақ, соңғы өзінінде де еліміз қорқынышы мен сенімсіздік күйінде. Әрине, барлығы өзіміздің қолымызда.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік   Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя .... Класс 9

Облысы / Область .... Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-1

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника   Парақ / Страница № 1

Эссе

«Жалынды жастар - жарқын болашақ»

Болашақтың тағдыры жастардан басталады. Жастар еліміздің мақтанышы, көркі мен бегі десте айтуға тұрарлық. Болашақ ұрпақпен елді басқарушы болып табылады. Күш жігері көп және енді ғана дамып бара жатыр. Гүл шағы жайқалып өсіп. Өмірдің қызығын татып жатқан. Жасы кімен үлкен ата-апаларымыздың не себепті жастардан үміт күтуде?

Мен бұл сұраққа. Өз ойым, пікірімді былай айтқым келіп тұр. Қазіргі кезде біздің тәуелсіз елде өмір сүріп жатқанымыз. Біздің батыр ата-апаларымыздың еңбегі. Ендігі кезек біздің қолымызда. Біз жастармыз! Сол себепті тәуелсіз елімізді сақтау үшін. Салт-дәстүрімізді, дінімізді, тілімізді, (~~сақта~~) ұрпағымызды сақтап, құрметтеуіміз абзал. Көп жыл бойы күрескен елімізді сақтап. Әрі қарай дамытып, Бүкіл елдер арасында танымал болуымыз. Өз қолымызда. Қазіргі кезде көп жастарымыз өз тілінен ұялу туралы мәселе өте өзекті бола бастады. Қазақстан жерінде тұра қазақ тілін білмеу бұл ұят зат. Ата-аналарымыз бізден үміт күткенде. Ал жастар болса, өз тілімен, дәстүрін білмей жүр. Осыған орай мен ойлаймын жастар ең алдымен. Қазақ әдебиетінің ақын жазушылардың шығармашылық жолымен танысуы тиіс. Мысалыға алатын болсақ Мұхтар Әуезовтың Абайдың қара сөздері. Бұл кітап әр қазақтың үйінде болуға тиіс кітап. Былай қарап отырсақ. Қазақстан елі. Көптеген әлем бойынша жоқ қазба байлықтармен бай. Мысалға химиялық элементтердің бүкіл элементі бар. Бірақ бұл байлықпен дұрыс қолдана алмаймыз. Ол үшін әрине білімі бар, ақылды жастар ~~қажет~~

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Класс 9

Облысы / Область

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-1

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 2

Сондықтанда бүкіл бұл үмітті біздің яғни жастардан күтеді.
Қортындысы шешімге келе сол үмітті біз шындыққа айналдырып. Бүкіл жастарымыз азалды да, білімді адам болып. Елімізді әлемге көрсетіп. Әлеуметтік және экономикалық жағынан өсіп. Өзіміздің өнертапқыштық заттар мен техникалық құралдар ойлап тауып. Сонда ғана біз „Жалынды жастар - жарқын болашақ" бола аламыз. Бәріде өз қолымызда.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя .... Класс 10

Облысы / Область .... Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-3

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

„Атаның әділ көп үшін..."

Махамбет Өтемісұлы – XIX ғасырдағы Патша үкіметінің қазақ еліне көрсеткен езгісіне қарсы көтеріліске шыққан батыр, ақын, дара тұлға. Көрмегенін көрмеген қорлық-зорлық, қанауға қарамай жұртының болашақ тағдыры үшін бә-ріне төзген Махамбет. „Атаның әділ көп үшін..." де-ген өлең жолдарынан мен не түсіне аламын?

Қазақ жайылымдарын тартып алып, халыққа көп мөл-шерде салық салып, аудармашылық көрсеткен Кейдің езгісіне жай ғана қарап отыра алмаған Исатай мен Махам-бет қол жинап, үкіметке қарсы көтеріліске шығуға шешім қабылдады. Қазақ халқының негізгі кәсібі мал шаруашылығы болғандықтан, жайылымдық жерлердің тартып алынуы үл-кен қасірет еді. Олар бұл мәселенің, шешімінің қанша-лықты маңызды екендігін түсініп, сезіне отырып, бұндайға жол бермеу керек деп шешті.

Бұған дейін де, бұдан кейін де отар елдердің қандай да бір қарсылықтарына Патша үкіметінің берген жауабы – қуғын-сүргін, тіпті өлім жазасы. Осының бәрін біле тұра, нар тәуекел етіп еш қорықпаған батырымыздың өлімі жайлы. Ол киіз үйінен шыққанда өзінің жүйрік тұлпарының жоқтығын аңғарып, аулы ішіндегі тым-тырыс жағдайдан өзінің ақтық демінің келгенін түсінгендей, отыра қалып, иман келтіріп, ішінен қоштасып жатқан кезде, арт жағынан оқ тиіп, өмірден озды деген деректер бар. Оны өлтірген, жібер-ме, тапсырыспен жіберілген адамдар. „Жамеңді мойындасаң, кешірім сұрап, ант берсең, тиіспейміз" деген

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ ...

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік | Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя | Класс 10

Облысы / Область | Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-кв-3

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника | Парақ / Страница № 2

сөздерге мойынсұнбай, өмірінің соңғы сәтіне дейін берілмеген Махамбет ерікпен көз жұмды. Ол өзінің істеген істерінің көп үшін, яғни халық үшін жасалғандығын біледі. Осы сәтте поэзия өнерінің шебері Мұқағали Мақатаевтың „Айтадын алың атқан абайламай, Дариға-ай, Махамбеттер, Абайлар-ай" дегені есіме түседі. Жеке бастың қамын ғана ойламай, өміріне қанша қауіп төніп тұрса да, халық жұртының жағдайын, туған жері мен елі үшін жан пида өздерін құрбан еткен батырлар...

Көтерілістер сәтсіз аяқталса да, көп үшін аттанған ержүрек Махамбет батырымыздың ерлігі біздің жадымызда мәңгілік өшпес тұлға болып қала бермек.

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік   Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя ....   Класс 9

Облысы / Область ....   Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-хl-5

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника   Парақ / Страница № 1

Әуезовтың әңгімелеріндегі әйел тағдыры

Мұхтар Әуезов өмір сүрген замандағы әйелдердің немесе қыздардың тағдырын елестетіп қарайтын болсақ, ол кезде қыздар тұрмысқа шығатын болса, ата-анасының рұқсатымен тұрмысқа шыға беретін еді. Немесе жаңа туылған кезімен атастырып қоятын болған. Оған қарамай, халық саны да көбейіп отырған. Бұндай жағдайлар болмаған шығар әрине бірақ, мен оқыған шығармаларда осылай суреттеледі.

Тұрмысқа шығатын қыз қаламаса да, тұрмысқа шыққан. Өйткені, жігіттің ата-анасымен қыздың ата-анасының қалауы немесе тұрмыс-тіршілік жағдай болмай ақша беру.

Егер де осындай жағдай қазір болатын болса, тіпті елестете алмаймын. Себебі, салт-дәстүр бойынша алып қашса араз жа-зып жіберетіндер де бар.

Мұхтар Әуезов әңгімелерін түгін, анықтап оқитын болсақ, қыздар мен әйелдердің айырмашылығы бар. Мысалы, қыздар шаштарын өріп, тақия киіп жүретін болған. Ал әйелдер болса, шаштарын мүлде көрсетпей орамал тағып жүрген екен.

Ол кездегі әйелдер мен қыздар өте мықты болған. Қазіргі замандағы әйелдер мен қыздарды сол заманға апарып тастайтын болсақ, шыдаулары екі талай. Бұл менің жеке ойым...

Бұндай жағдай қыздың өміріне әсер етеді. Себебі, „жерде жатқан қыз жоқ" деген бар, бірақ, ол кезде салт-дәстүр бойынша қалың мал беріледі деген сөз емес. Қалың мал ретінде жылқы, қой деген шықты төрт түлік берген. Бәрі бірде, бұндай жағдай дұрыс емес.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ „ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 9

Предмет Қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-ҚӘ-5

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 2

Осы сияқты мәселелерді шешетін әр ауылда би-шешендер болған. Би-шешендер әділетті шешім қабылдай отырып, ауыл адамдарының тыныштық, бейбітшілік тірін сақтап отырған. Осындай мәселелердің орын алуы және адамдар туралы тарихта қалады.

Осындай тарихта болған мәселелерді шешуге кеткен әрбір адамның еңбегі бағаланады. Себебі, бұл қандай жағдай болса да тарихта сақталады.

М.Әуезовтың шығармаларындағы тіл тақырыбында осындай жағдай орын алса, ерлі-зайыптылар өмірінің соңына дейін бірге бола алмауы мүмкін немесе барлығы жақсы болып өмірінің соңына дейін бақытты болуы мүмкін

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 10

Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-кl-16

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 1

Ғылыми-техникалық прогрестердің адамзатқа әсері.

Ғылыми-техникалық прогресс қазіргі таңда жылдам жалғасып, дамыту үстінде. Оның тіпті әртүрлі түрлері әртүрлі бағытта алға жылжып жатыр. Жаңалықтың кереметі әлде ғылыми-технологияларға әсері тиізіп жатыр. Жаңа технологиялар күннен күнге көбейіп, біздің өмірімізді жеңілдетуде. Әлемде бастаушы алаңда біздің еліміздің озық технологиялармен дамушылардың бір қатарында деп білемін. Осы еліміздегі орын алып жатқан ғылыми-технологиялық прогрестері адамзат өміріне түрлі әсер алады.

Ғылыми-технологиялық прогрестердің дамуына үлес қосқанмен, бірақ адамзат өміріне айтарлықтай зиян келтіруде. Менің ойымша адам баласының барлығы, дамыған ғылыми-технологиялар, жұмыс қолданыста ұстауға келеді. Алайда оның зиянын да білмеудің кейбір біреуі біле біреуі білмейді. Мысалы қазір көбінесе дерттенген оқушыларда бұрында адамдар атқарған қызметті дамыған озық технология, яғни роботтар атқарып жүр. Шынымен осы технологиялардың әсері болмағандықтан, бірақ әлем технологиялық қажет немесе қарайым қадамына жетуді керек деп ойлаймын. Бірақ олар технологияға тәуелді болып қоғамдарды алдарына алар емес. Осы ғаламға өз ойымды жалғас технологиялардың зиянын атап айтсам.

Біріншіден, адамзаттарда ғылыми-технологияларға деген тәуелділік, яғни технологияларға әуестік тудыру, қолданудан алып шыққан зат болмау. Екіншіден, адамдардың қарым-қатынас жасауын бұзады. Мысалы технологияларға тәуелді тұрған адам, өзіне пайдалы нәрсені қалай жасау керектігін ұмыт, яғни пайдалы нәрсені жасауға келмейді, ол дегеніңіз адамның өзін-өзі танумен, жаңа танумен бірге болады. Үшіншіден, адамдардың денсаулығын тудыртады. Ол қалай дейсіз, әр технологияға тәуелді адам көз-көлін зиян қозғап тұрған кезінен шаршаумен, яғни тағы келмейтін...

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 10

Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-кв-16

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника — Парақ / Страница № 2

бас тартады. Осының ғылыми-техникалық прогрестің зиянды да жақсы тұстары бар. Немесе біз сол жылдары жарық еткен технологиялардың тиімді пайдалана алсақ, одан әрі дамуымыз ақиқат деп ойлаймын. Неге мен олай ойлаймын? Себебі әр нәрсенің зияны мен пайдасы болады. Оның пайдасын қолдана білген адамға көз келмей іске тек өз ішіндегі ойлары, оған жұмысы жоқ. Ғылыми-технологиялардың пайдасын жақтарын айтатын болсам олардың адамзатқа әсері көп. Немесе біз технологияларға тәуелді болмай-ақ қолдануға болатынын білеміз. Оны оқу ең жақсы қолдана білсе, адамзаттың өзін-өзі дамытуға үлкен септігі болады.

Қорытындылай келе, мен ғылыми-техникалық прогрестің адамзатқа әсерін әр нақты жері бар екенін айтамын. Әр нәрсенің пайдасы мен зияны әдеттегі тұрады болады. Сондықтан көз келмей іске болмайды тек дұрысын қолдана білу керек.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ ... РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРЫН

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя

Облысы / Область

Класс 9

Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-6

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника — Парақ / Страница № 1

(Эссе) "Жалынды жастар-жарқын болашақ".

Қазіргі жалынды, көздерінде от ойнаған, жастар-келешегіміздің ертеңі. Болашағымыз абыройлы, саналы, тәрбиелі жастарға толы болу үшін, оларды дүние есігін ашқаннан бастап тәрбиелеу қажет. Қазіргі заманның жастары еліктегіш, қызығушылықтары тасып тұрған ұрпақ, сондықтан оларға алдыңғы аға-апаларымыздан оң тәлім-тәрбие, білім-өнеге алған маңызды. Өскелең ұрпақ еліміздің ішкі және сыртқы мәселелеріне араласып, көмек қолдарын созатын болса, еліміздің болашағы мықты, кемел болмақ. Жастар еліміздің дара және дана тұлғаларымызбен кездесіп, сұхбат алып, өмірбаянын біліп, өздеріне керекті деректерді, нақыл сөздерді санасына тоқып алса, біздің қазақ елінен асқан, мықты ел болмайды деп ойлаймын. Себебі, қазақ жастары өздерінің тарихын, ата-бабаларымыздың "біз үшін, болашағымыз үшін" қиналып, сол қиын сәттерде берілмей, күрескенін білсе басқа қарап жатады деп ойламаймын.

Сонымен қатар, бала тәрбиесі. "Бала тәрбиесі баршаға" деген нақыл сөзді барлығы естіді деген ойдамын. Бала тәрбиесі әр мемлекетте, әр жыл сайын өзекті мәселелердің бірі. Өйткені, бала тәрбиесі нашар, кейбір адам балаға көңіл бөлмейтін болса, болашағымыз бұлыңғыр болады. Ата-ана тәрбиесі, балабақшадан бастап, мектеп мекемелеріндегі мұғалімдер тәрбиесі баланы біртебірте адамгершілікке, қамқорлыққа, өзім үшін емес, басқалар үшін пайдам тисін, елім, жерім, халқымның қамы үшін дейтін қасиеттерге үйрету керек. Бала жаман болып туылмайды. Оны сондай іске итермелейтін, мінезі нашар болып шығатын, оны қоршаған орта себебі. Егерде бала ата-ана, ұстаздар баланың

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника

Аты-жөні / Фамилия Имя
Облысы / Область
Класс 9
Предмет қазақ тілі мен әдебиеті

2-028-kl-6

Парақ / Страница № 2

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

кімдермен араласады, қандай адамдармен сөйлеседі деп қадағалап тұрады. Бала тәрбиесінде ақыл айтып, ақылдасқа барлығы жақсы болады. Бала тәрбиесі, берген тәрбиелері, ата-ананың, ұстаздардың, достарының ақылдары, өнегелері өте маңызды.

Ойымды қорытындылай келе, биылғы жылды ел басымыз Қ.Ж.Тоқаев "Жастар жылы" деп атауы бекер емес. Ол кісі еліміздің жастарына, қазақ елінің болашағы барына кәміл сенеді. Өскелең ұрпақтың қазіргі еліміздің жерін, тілін сақтамаса, қолдамаса, оны келешек ұрпаққа қалдырмаса, ұлттың атауы өшіп, жоғалып кететіндігіне қорыққан, Мағжан атамыз жастарға бірнеше өлеңдерін арнаған. "Мен жастарға сенемін!" деп бастаған өлеңінде Мағжан Жұмабаев өзімен еріп келе жатқан ұрпаққа сеніммен қарап, олардың қайраттылығына, қарапайымдылыққа, намысшылдыққа, барлығын "бауырым" деп атауға баулыған. Менің айтайын дегенім, қазіргі жастар, яғни біз, өскелең ұрпақ болашағымыздың өзен-көлін, тау-тасын, жазық даласын, тау-тасын сақтап қалу бізге аманат. Ата-бабаларымыз біз үшін, елі, жері үшін өз өмірлерін қиған, сондықтан не себептен бізде еліміздің болашағы үшін күресіп, еңбек етпеске? Осылайша, менде еліміздің болашағына, келешегіміз берік болуына кәміл сенемін. Оған менде өзімнің қолдау үлесімді де тигізуге тырысамын. Және де мен өзімен жасты, менен кішкентай балаларға айтарым келетіні, "егерде сен елдегі елде, таза жерде, таза ауада, тәуелсіз мемлекетте тұрғың келсе, қазірден бастап, елге көмектес, айналаңды тазалап жүр". Бұл қасқасы, еліміздегі, тәуелсіз елді қорғап, сақтап қалу - саналы, жаналы ұрпақтың қолында.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ ДАРЫН РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ